

„დროების“ რედაქცია—სასახლის ქუჩაზე, დ. სა-
რაჯოვის სახლში.

ხელის-მოწერა მიიღება თბილისში, რედაქციაშივე
ქუთაისში, ქილაძეების წიგნის მაღაზიაში: გარეშე
მცხოვრებთათვის ადრესი: Тифлисъ, ред. „Дрoвъ“

ფასი წლით 9 მ., 11 თვით 8 მ., 50კ. 10 თვით—
8 მ., 9 თვ.—7 მ., 50კ. 8 თვ.—7 მ., 7 თვ.—6 მ.
6 თვ.—5 მ., 5 თვ.—4 მ., 50კ.; 4 თვ.—4 მ., 3
თვ.—3 მ., 2 თვ.—2 მ., 1 თვ.—1 მ.

(ვალკე ნომერი „დროებისა“ ღირს 5 კაპიკი.

დროება

ბამოდის ყოველ-ღვინა ორშაბათს ბარდა.

ფასი განცხადებისა: მეოთხე გვერდზე სტრიქონზე
8 კ.; პირველზე 16 კ. სრული უკანასკნელი გვერ-
დი 25 მანათი; პირველი 50 მ. რედაქციაში სტრიქონ-
ებისა ითვლება მათგან დაქვრივდნის შემდეგ—
ლობახედ.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია განსწავლავს და შეაქა-
ღებს დასაუკვლად გამოკვანილ წერილებს. დაუბეჭდელ წერი-
ლებს რედაქცია ვერ დაუბრუნებს ავტორს.

Объявденія въ Россіи, Царства Польскаго и за-
границы принимаются только въ цент. конторѣ объявн.
А. Метцль, Москва, Петровка, № 6.

„დროების“ ფასი ივნისის პირველიდან წლის დამლევაამდე 6 მანათი; სოფლის მასწავლებელთა- თვის 4 მანათი და 50 კაპ.

მის კრის საგანგებოდ მოსავლელოდ,
რათა მცხოვრებთ ნახონ თავიანთის
თვალთ საუკეთესო წესები აბრეშუ-
მის კრის მოვლისა და მათის საზო-
დოებისა. მსლა გავითი „პავკაზი“ გვა-
ცნობებს, რომ კრის მოვლა აგრო-
ნომი ძირიძანავისთვის ჩაუბარებიათ,
რომელსაც თავის ხელობა პარიჟში
შეუსწავლია. აბრეშუმის კრის სახლი
ყოველთვის ღიაა და ყველას შეუძლიან
ნახოს; ვისაც სურვილი აქვს შეუძ-
ლიან თვითონ ძირიძანავისაგან მიი-
ღოს დარიგება კრის მოვლის შესა-
ხებ.

ლი მოსულა და ეს უნდა იყოს მიზე-
ზი, რომ თბილისში ასე ძალიან აცივ-
და.

შინაური ქრონიკა

=== ჩვენ შევიტყუეთ, რომ ბ. მ. ნა-
სიძეს განუზრახავს „ღვინა-მისი“ მსგავსი
საქმეწილო წიგნის გამოცემა. წიგნს
სახელად ერქმევა „სამ ობლო მნა“
და ბ. ნასიძეს დაუწყევია კიდევ მისი
შედეგა. რამდენადაც ვიცნობთ ამ
მასწავლებელს იმისი პედაგოგიური
წერილებიდან, იმედი უნდა ვიქონიოთ,
რომ ეს შრომა არ იქნება ურიგო.

=== შევლამ იცის, რომ ქალაქის
ლარბი მცხოვრებელნი პურს უმეტეს
ნაწილად შინა ჰხედენ და გამოსაცხო-
ბად კი ფურნებში მიაქვთ; მეფურეე-
ბი გამოცხობის ფასს რასაც მოი-
სურებენ იმას ართმევენ. არავითარ
მაზნად ამის შესახებ არ არის.
შასს კიდევ ჯანი გავარდეს, ისე სა-
ძაგლად აცხოებენ პურსა, რომ არც კი
იქმება. საჭიროა, რომ ქალაქის გამ-
გეობამ ყურადღება მიაქციოს ამ სა-
განს.

=== ამ უკანასკნელს დროს თბი-
ლისში გამოჩნდნენ საეკვო პირნი, რომ-
ელნიც ვითომ ძველს ტანისამოსს
ყიდულობენ, მაგრამ ნამდვილად კი
ის განზრახვა აქვთ, რომ ოთახების
მოწყობილობა დაათვალიერონ და
მერე ღამე შევიდნენ და გაქურდონ.
ამ ხალხს არავითარი საქმე არა აქვთ
და ვინც კი ნახავს, ყველა მიხედება
რა შეილებიც არიან ეს ვაჭბატონები.
მათ რამდენიმე ძველი ტანისამოსი
უჭირავთ ხელში და ქალაქის ისეთს
უბნებში დადიან, სადაც მათ არც
მცხოვრებნი და არც პოლიცია არ
იცნობენ. მს მუქთა ხორა ვაჭბატო-
ნები, როგორც ამბობენ, მთელს
ღამეს ღუქებში მხიარულობენ და
ხშირად კარგა ბლომა ფულსაც ხარ-
ჯვენ. ძარგი იქნება ჩვენმა პოლიციამ
მიაქციოს ყურადღება ამისთანა პირებს
და გაიგოს თუ საიღამ მოულობენ
საქეფოდ ფულს. („პავკაზი“).

=== ჩვენ ვაწნობთ კიდევ მკითხველს-
რომ თბილისის აკლიმატიზაციურს
ბაღში გაუმართავთ სახლი აბრეშუ-

=== ბაქოვად სწერენ ვაზ. „პავ-
კაზი“, რომ ერთს თათარს იქაური
პოლიციმეტრის თანაშემწე ჯაფარ-
ბეგ-მიზროვი ხანჯლით მოუკლავს.

=== „მოსკოვის შუყებანი“ გვაცნო-
ბენ, რომ ფინანსთა სამინისტროში
ამ ხანად სინჯავენ სხვა-და-სხვა საგ-
ნებს, რომელნიც პავკასის აქეთა
მხრის ტამოყნას და ბათუმის პორტო-
ფრანკოს შეეხებიან.

იუსტიციის სამინისტროში ისინჯე-
ბა წინადადება, რომ დანიშნოს რე-
ვიზია პავკასის გამმიჯნავის სასამართ-
ლოსი და დაჩქარდეს პავკასის გამმიჯ-
ნის საქმეები.

=== ამ თვის 1-ს ხევში დიდი თოვ-

„დროების“ კორესპონდენცია

ქუთაისი, ივნისის 3-ს. მისის ამ-
ბები ჯერ კიდევ არ დამისრულებია.
მს თვე ისე სახვე იყო სხვა-და-სხვა
მოვლენით, რომ ძნელი იყო ერთბა-
შად ყოველივე ამბის მზომბა. იმედი
გვაქვს მკითხველი საზოგადოება მოგ-
ვითყვებს ზოგიერთი ამბების დაგვა-
ნებას. ამ დაგვიანებულს ამბებს ეხლა
ჩამოეთვლით:

საბრალო მსტატე მკვლელობის პანა-
შვიდზე დიდი საზოგადოება დაესწრო
და პატივცემულმა ბაბრიელ ვისკო-
პოზმა გრძნობიერი სიტყვა წარმოც-
თქვა.

ზაიმართა ალგერო ქალაქის ბულ-
ვარზე საქალო გიმნაზიის სახარგებ-
ლოდ. წმინდა შემოსავალი ათასს მან-
ათზე მეტია.

ძართული თეატრის მოყვარეთ ითა-
მანს წერმანტოვის „მასკარადი“. პო-
ტე მესხმა (არბენინი) ალტაცებაში
მოიყვანა საზოგადოება. წარმოდგენა
საქველ-მოქმელო საქმისთვის იყო.

იყო აგრეთვე საუცხოვო სეირნო-
ბა სამეფო სახლში უფასო საქალო

სვანეთის სამთავროს გაუქმება (შედეგი*)

ძირიმის ომის შემდეგ 1856 წელს
გენერალმა მურავიევმა თავის ნებით
დასტოვა სამსახური და მის მადვირად
პავკასის მთავარ-მმართველად ხემწი-
ფემ თავადი ა. ი. ბარათინსკი და-
ნიშნა, რომელსაც წინადაც ემსახურ-
ნა პავკასიაში.

როგორც მთელს რუსეთში, ისე პავ-
კასიაშიაც ძირიმის ომის შემდეგ ბე-
რი ცვლილება მოხდა. სხვათა შო-
რის მთელი პავკასია ამ დროს საგე-
ნერალ-გუბერნატორობად დაიყო და
მათ შორის ქუთაისის საგენერალ-
გუბერნატოროც დაარსდა, რომელსაც
შეადგენდა ქუთაისის გუბერნია, სა-
მეგრელო, სვანეთი და აფხაზეთი.
ბარათინსკის უნდოდა ქუთაისის გე-
ნერალ-გუბერნატორად ისეთი კაცი
დაენიშნა, რომელსაც პირადი ღირსე-
ბანიც ჰქონოდა და არისტოკრატიუ-
ლი ჩამომავლობისაც ყოფილიყო,

რადგანაც მის მოჩილებების ქვეშ უნ-
და ყოფილიყვნენ ისეთი არისტოკრა-
ტები, როგორნიც იყვნენ მთავარი
აფხაზეთისა, სამეგრელოსა და სვა-
ნეთისა. ასეთ პირად ბარათინსკიმ
თ-ლი აღექვანდრე ივანეს-ძე ბაგარი-
ნი ამოიჩნია.

ბაგარინი ღამაში, მდიდარი და
საკმაოდ განათლებული კაცი იყო. იგი
მარანტოვის მთავარ-მმართველობის
დროს თბილისში მსახურებდა. ამ
დროს მან შეერთო ღვათი ორბელიან-
ის ქალი პნასტასია და ამით დაუნა-
თესვდა საქართველოს დიდე-
ბულთ. შემდეგ იგი ქუთაისის გუ-
ბერნატორად გადაიყვანეს. ამ თანამ-
დებობას ასრულებდა იგი ძირიმის
ომამდის და ეს დრო მის მოქმედება-
ში საუკეთესო დროს შეადგენს, თუმ-
ცა დიდხანს არ გავრძელებულა,
რადგანაც 1853 წ. ძირიმის ომი და-
იწყო და მყოფლო ცხოვრება დაირ-
ღვა. ძირიმის ომი ქუთაისის გუბერ-
ნიად დაიწყო. მსმალეები გამოვი-
დენ ნიკოლაევსკაში, შავი ზღვის პირ-
ზედ, მთელი რაზმი სრულიად ამო-
ხოცეს და გაჩაღდა ომიანობა. ბაგა-
რინს ბურის რაზმის უფროსობა ჩა-
ბარეს და ოსმალეთთან რამდენჯერმე
მოუხდა გამარჯვებული შეტაკება;

მაგრამ როდესაც ხმა გავარდა, რომ
მსმალეთის დიდძალი ჯარი წინ მოი-
წევსო, მაშინ ბაგარინი იძულებული
შეიქმნა თავის ალავი უფრო გამო-
ცდილის გენერლისათვის ანდრონი-
კოვისათვის დეთმო, თვითონ ბაგა-
რინს კი მე-13 დივიზიის კამანდირობა
მისცეს.

მართის წლის შემდეგ ქარსის ძირ-
ში, სადაც ბაგარინის დივიზიაც იმყო-
ვებოდა, იგი ისე ძალიან დაიჭრა, რომ
ბრძოლიდამ ცოცხალ-მკვდარი გამოი-
ტანეს. როდესაც ცოტა უყელ შეიქნა,
ექიმებმა სამხლვარ-გარეთ წასვლა
ურჩიეს და წავიდა კიდევ თავის მე-
ულით.

მართის წლის შემდეგ ბაგარინი 1856
წელს თავის სამშობლოში დაბრუნდა
იმ აზრით, რომ სამსახურიდამ გამო-
სულიყო, ძირიმში თავის მამულ-
ში დასახლებულიყო, რომ უფრო
კარგად მოეარნა მისთვის. პი სწო-
რედ ამ დროს შეხვდა ბაგარინს თ-
ბარათინსკი, რომელიც ქუთაისის გე-
ნერალ-გუბერნატორს ეძებდა.

როდესაც ბარათინსკიმ თავის აზ-
რი შეატყობინა ბაგარინს, მან ცვი-
უარი უთხრა; მაგრამ ბარათინსკიმ
ისე მოახერხა, რომ თვით ხემწიფე-
მაც სთხოვა და მაშინ უარი ვეღარა

სთქვა. 1857 წელს ბაგარინი კვა-
ლად მოვიდა ქუთაისში, სადაც მცხოვ-
რებლებმა დიდის ამბით მიიღეს.

მისი შტაბის უფროსად პოლკოვ-
ნიკი ბარონი პეტრე ძარლის ძე შს-
ლარი დანიშნეს. შსლარი ბევრის მხრით
შესანიშნავე კაცი იყო. მან დაასრუ-
ლა კურსი გენერალურ შტაბის აკა-
დემიაში, მერე პეტერბურგის უნივერ-
სიტეტში ისტორიულ-ფილოლოგიურს
ლექციებს ისმენდა და შემდეგ სამ-
ზღვარ გარეთელ უნივერსიტეტებში
სწავლობდა. პორონტოვის დროდამ
იწყობა პავკასიაში მისი სამსახური
და ათი წლის განმავლობაში ეს მხა-
რე ისე კარგად შეისწავლა, რომ ამ
მხრის მეისტორიეც გახდა. თუმცა
ჩვენ დიდს პატივს ვცემთ მის შესა-
ნიშნავს ნიქს, მაგრამ უსამართლობა
იქნებოდა, რომ მისი ნაკლებეანე-
ბაც არ მოეხსენიოთ. რაკი დიდი
ცოდნის პატრონი იყო და ბევრს ვე-
რავის ჰპოვებდა იმისთანა პირს, რომ-
ელსაც მასთან მსჯელობა შესძლე-
ბოდა, ამისათვის იგი თავს გავიდა და
თავის ცოდნას ხშირად ბოროტად ხმა-
რობდა. პავკასიაში მას ისე უყურებ-
დენ, როგორც შტაბის უფროსის თა-
ნამდებობის ამსრულებელს სხვა-და-
სხვა რაზმებში, აგრეთვე სთვლიდენ

*) იხილეთ „დროება“ № 115.

სკოლის სასარგებლოდ. წმინდა შე-
მოსავალი 400 მანათია. სერიოზობა-
ზე ისყიდებოდა ხელ-საქმე მოსწავლე
ქალთა, უკრამდა სამხედრო მუსიკა,
იმდგომარეობაში და რუსულ სიმ-
ღერებს სასულიერო სკოლის და
უფასო სკოლის მოსწავლენი. სერი-
ოზობა დასრულდა მშვენიერი მუშე-
ნებით. როგორც გავიგეთ—უფასო
საქლო სკოლა დღით-დღე წარმატე-
ბაში მიდისო.

მრთი ღარიბი გინაზიცილის სასარ-
გებლოდ გამართულმა საღამომ სამე-
ფო სახლში კარგად ჩაიარა.

მოძებნა მთავარ-მმართველი თ.
ლონდუკოვ-პარსაკოვი.

მოძებნა თავად-ახაურთა ახალი
წინამძღოლი დიმიტრი პიფიანი და
მთელი შუთაისის საზოგადოება აღ-
ტაცებით მიეგება (ეს ამბავი დაწერი-
ლებით უკვე მოხსენიდათ „ღრეების“
მკითხველებს).

ახლა იენისის თვეს შევუდგეთ. ეს
თვე ავღრებით დაიწყო. ამ თვის პირ-
ველს ჰქვია იყო გამართული თე-
ატრი. მოკიდებენ იყვნენ ორი ფა-
ლავანი—მეგრელი მსებუა და რაჭვე-
ლი მეთათვე. ამ ორს ფალავანს თა-
ვიანთი ღონე ნაცადი აქვსთ ზღდა-
ნელთან. ჯობნით რომელმა აჯობა
ძნელი სათქმელია. შალავნების მომხ-
რეების შუა ასტყა და დიდი ჩხუბი: ხანჯ-
ლებით დაერინენ ერთმანეთს, რამო-
დენიმე კაცი დაიჭრა, და ერთი მათ-
განი—ამობოზენ—სასიკვდილოდ არის
დაჭრილიო. მასაკვირველია ჩვენი საქ-
ციელი: ამ გვარის მოქმედებით ერთ-
თანად ამოფხვრით ამ სასიამოვნო
და სასარგებლო სახლობა დროს გა-
ტარებას.

ამ უსიამოვნო ამბავს დაერთო კი-
დეფ უფრო უსიამოვნო ამბავი. ამავე

მას სწავლულ კაცად, მაგრამ ისიც
ყველამ იცოდა, რომ სადაც ის გაე-
რია, საქმე ყველაგან ცუდად გათავდა.
იგი იმყოფებოდა სუფაზედ სღებ-
კოვთან და ეს უკანასკნელი მთიელე-
ბა მოკლეს; თავად მელიქიშვილთან
და ამ დროს შამილი შემოესია ძა-
ხეთს და შავკავადის სახლობა ტყვედ
წაიყვანა; თავად მუხრანსკისთან ბუ-
რიის რაზმში და ამ დროს მდგომარე-
ობაში გამტყვერა ეს რაზმი და სამეგრე-
ლო დაიჭირა; თავადს მაგარინთან
და... რაც ამ დროს მოხდა მკითხ-
ველს შემდეგ ვუამბობთ.

თავადმა მაგარინმა და შლარმა
ერთად მოიარეს ომისგან განადგურე-
ბული ადგილები. მაგარინი სულ იმის
ზრუნვაში იყო, თუ რა შემწეობა
აღმოეჩინა დაზიანებულის ხალხისა-
თვის, რისაგანა ხალხიც მას აღტაცე-
ბით ეგებებოდა. შლარი - კი სულ
სხვანაირის თვლით უცქეროდა იმ
ადგილების მცხოვრებთ, სადაც იმას
და მუხრანსკის ბევრი ვაი-ვაგლახი
გადახდათ მდარ-ფაშასთან ბრძოლის
დროს და ბოლოს დროს ხომ თით-
ქმის კიდვე გამოიქცენ თავიანთის
რაზმით. მათ თავიანთი დამარცხება
მთავრებს დააბრალეს და შლარმა
დასწერა თავისი შესანიშნავი წერილი,

დღეს შუთაისის ხელოსნებმა გადას-
წყვიტეს სახელოსნო გამგებობის გაუქ-
მება და კიდვე სთხოვეს ბ. ბუბერ-
ნატორს. თუ რაოდენად სასარ-
გებლოა ქვეყნისათვის ყოველ-ნაი-
რი თვით-მმართველობა, ამაზე მე
არაფერს ვიტყვი. თვით-მმართველობა
დაფუძნებულია იმ გვარ პრინციპზე,
რომელიც კაცის ბუნების უმთავრესს
თვისებას შეადგენს. შოველ კაცს თა-
ვის თავზე უფრო გული დაეწვის,
თავის მოთხოვნილება სხვაზე უფრო
კარგად ესმის და ამისათვის თავის
საქმის მოწყობაც სხვაზედ უფრო კარ-
გა შეუძლიან. მაშ რა არის მიზეზი,
რომ ქუთათურმა ხელოსნებმა აჩე-
მეს ეს სასარგებლო საქმე? მიზეზი,
ჩვენი აზრით, ინტრიგებია ზოგიერ-
თი ვაჟბატონებისა და მოუთმენლო-
ბა ხელოსანთა. ჯერ არაფერი სარ-
გებლობა გვინახავს ზარალის მეტიო.
მოსავალს მოცდა უნდაო, იტყოდნ
ჩვენი მამა-პაპანი. ღიად! მოცდა უნ-
და. შოველივე კარგს საქმეს პირვე-
ლად წინ ედობება ათასი დამაბრკო-
ლებელი მიზეზები, მაგრამ ბოლოს
მინც თავს იჩენს ხოლომე კარგი საქ-
მე. შევლევ ახე ყოფილა და ჩვენში-
აც ასე იქნება. პურჩევთ ჩვენს ხე-
ლოსნებს კარგად დაფიქრდენ ამ სა-
განზე.

ქუთათური შემაჯიანე.

რამა, მასის 27. დიდად შეწუხებუ-
ლი იყო რაჭის მუშა ხალხი თვე ნა-
ხევრის უწვიმობის გამო, ბევრს სრუ-
ლიდაც არა ჰქონდა სიმინდი დათე-
სილი და ვისაც დათესილი ჰქონდა
ისიც თითქმის ჯერ არ ამოსულიყო,
ყანები-კი თითქმის ყველგან წახდა.
თუ ზოგი ერთა ალაგას სრულიად არ

რომლითაც ცდილობდა მუხრანსკის
მოქმედების გამართლებას და მასთან
ერთად, რასაკვირველია, თავისასაც
შლარი თავის წერილში ლალატობას
სწამებდა შარვაშიძეს, დადიშკელიანს
და დაიანს. იგი ამ წერილში
ამტკიცებდა, რომ ყველაზედ პირვე-
ლად სათავადო სეანეთის სამთავრო
უნდა გაეაუქმებოდა.

ზადსწყვიტეს, რომ მოსტანტინე
და ალექსანდრე დადიშკელიანების-
თვის კვალად გაეგზავნათ ბოქაული
მ., და ეთქვათ მათთვის, რომ შუთა-
ისში ჩამოსულიყვნენ და ამისათვის
ვალაც დაუნიშნეს. მ. წავიდა, მაგრამ
უკანვე დაბრუნდა და მოიტანა ამბა-
ვი, რომ დადიშკელიანები ვერა ენა-
ხე და უწყებები, რომლებშიაც შუ-
თაისში მათი ჩამოსვლის ვადა იყო
დანიშნული, მამასახლისების ხელით
გაფუჭვანდნო. უწყებებში აღნიშ-
ნული ვადა გავიდა და დადიშკელია-
ნები შუთაისში მინც არ ჩამოვიდნენ.

ამაზედ შლარი ძალიან გაბრაზდა
და არწმუნებდა მაგარინს, რომ სათა-
ვადო სეანეთში ჯარი უნდა გაეგზავ-
ნოთო. იგი ეუბნებოდა მას, რომ ეს
სამთავრო ბუდეა აჯანყებულებისა და
უსათუოდ ბოლო უნდა მოეღოსო.
შლარმა იმდენი იხერხა, რომ ბა-

წახდა ყანები, მინც რაც სათესლედ
მოუნდებოთ, იმაზედ მეტს ვერ აიღებენ.

მასის 18-ს მოვიდა სასიამოვნო,
წყნარი, ყუყუნა და დედა-მიწისათვის
საკმარი წვიმა, რაჭველმა გლეხებმა
მამინე მუშაობას მიჰყვეს ხელი, და-
იწყეს მიწების ხენა და სიმინდის თესვა
თუ ღმერთმა ინება და მომავალს თვე-
შიაც ამისთანა ამინდები დადგა, იმედი
უნდა ექონიოთ, რომ გლეხს თავის
საყოფი ლუკმა მინც მოუვა.

თითქმის ორი წელია, რაც რაჭის
მაზრის სოფლებში ყველი ბუდობს,
რომელიმაც ძალიან შეაწუხა ჩვენი ხალ-
ხი და თითქმის გაამესამედა. სასაფ-
ლაოებზედ ახლად დამაზულთა საუ-
ლაების რიცხვი კაცს გააოცებს

მართალია, ორიოდ გადაყრუებუ-
ლი ამცრელები სოფლი-სოფლად
დაიარებიან და უცრიან, მაგრამ სამ-
წუხაროდ ისეთს ძველს ჩირქს ხმარო-
ბენ, რომ არავის არ აჩნდება.

რაქაში სულ თოთხმეტი სასოფლო
სკოლა იყო, მათგანი ორი დაიხურა—
ღებისა და შწერისა, დანაშინებიც
თითქმის დახურულად ჩათვლებიან
მასწავლებელთ უმუყაითობის და გულ-
ციობის გამო, ჯამაგირის მიღებაზედ
კი თვალები გაუჭყეტიათ. აქვე იყო
სამი გამსესებელ-შემნახველ ამხანა-
გობა, მაგრამ ორი მათგანი უკვე უე-
ზო-უკვლოდ გაქრა—მისა და ბუგეუ-
ლისა, მესამე-კი ხენაჭკარისა ჯერ მაგ-
რად არის ბ. მონსტანტინე პიფიანის
ენერგიულის და პატროსანის მოქმე-
დების წყალობით.

მის გამსესებელ-შემნახველ ამხა-
ნავობის კასის უკანონოდ დატარე-
ლებაზედ გამოძიება სწარმოებს, ბრალს

რითინსკიც დაიყოლია თავის განზრა-
ხვებზედ და ამისათვის თბილისშიაც კი
ჩამოვიდა და პირად მოელაპარაკა მას.
ბარიათინსკიმ ნება დართო და შლ-
არის სარდლობით რუსის ჯარი სა-
თავადო სეანეთისაკენ გაემართა იენი-
სის თევში, როდესაც გზები შეკრუ-
ლი არ იყო.

მრთს საღამოს, როდესაც მაგარი-
ნი თავის სახლობით და მე შინ ვის-
ხედით და ვმუსაფობდით, თარჯიმანი
ოალხანი შემოვიდა შინ და მოახსენ-
ა მაგარინს, რომ ალექსანდრე და-
დიშკელიანი მოვიდა და თქვენს ნახ-
ვას ნდომულობსო.

მაგარინი და ჩვენ ზალაში გავე-
დით და მუნდირით მორთული დადი-
შკელიანი იქ დაგვხდა. პირველად
მან დაგვიწყო ლაპარაკი:

— მომიტყვეთ, თქვენო ბრწყინე-
ლებავ, რომ უდრო-უდროვოდ შეგა-
წუხებთ, საყურადღებო გარემოებათ
მიძულეს ასე მოქცეულიყავ. მხო-
ლოდ ამ ოთხი დღის წინად გავიგეთ
მე და ჩემმა ძმამ, რომ რუსის ჯარი
სათავადო სეანეთში მოდის და მე
მამინე აქეთ წამოვედი. მოვედი გა-
მოგიცხადოთ, რომ ამისთანა მოქმე-
დებაში რალაც საიდუმლოება იმაღე-
ბა... ნუ თუ მართლა, როგორც გა-

ს. დვალს სდებენ, ვგონებ ბუგეული-
სასაც ეს ბელი მოეძრეს...

შემო რაჭველებმა სთხოვეს მისი-
ლისის სამოსამართლო პალატის უფ-
როს თავ-მჯდომარეს, რომ მომრიგე-
ბელი სასამართლოს მეორე განყოფი-
ლება დაარსებულიყო. მხლა, როგორც
გაზეთი „სავკაზი“ გვაცნობებს, რაჭვე-
ლების თხოვნა შეწინარებულა და ამ
წლის პირველი სექტემბრიდამ ახალი
მომრიგებელი სასამართლო გაიხსნება.
მხოლოდ ენლა იმაზედ არის ლაპა-
რაი, თუ რომელს სოფელში გახსნან
სასამართლო: უფრო ბევრი სოფ-
ბუგეულს ასახელებენ, როგორც უფ-
რო შუაგულს ადგილს, ზოგნი კი
სოფ ამბროლაურს.

სოფ. ამბროლაური გარდა იმისა
რომ განაპირებული სოფელია და ხა-
შმიანი, — აქაურნი თავადნი მახაბლები
ძალიან ძვირად უფასებენ ხაზინას ად-
გილს და სახლებს, რომელშიაც სასა-
მართლო უნდა გაიხსნას. ს. ბუგეუ-
ლი კი შუაგული ადგილია და აბანო-
თია შემკული; ამას გარდა პიფი-
ანები და სხვანი თავიანთის ხარჯით
აშენებენ სასამართლოსათვის სახლებს
და ოთხის წლით უქირაოდ აძლევენ,
ოთხის წლის შემდეგ კი ძალიან ნა-
კლებს ქირას გამოართმევენ.

მის მცხოვრებნი ძალიან დალონ-
დენ, როდესაც ვაიგეს, რომ ქვემო-
რაქაში სამოსამართლო მეორე გან-
ყოფილება არსდებოდა; მათი დალონე-
ბის მიზეზი ეს არის, რომ რაჭველები
იქ წმირად აღარ წაველენ და ვაქრო-
ბა დაეცემა.

აქაურმა მაზრის უფროსმა ოფი-
ციალურად აღუკრძალა სოფლის მა-
მასახლისებს ბეჭდის ფულის აღება,
რადგან კანონით ნება არა აქვსთ,

ვიგეთ, ის ჯარი ჩემის ძმის მოსტან-
ტინეს წინააღმდეგ მიდის?

— ღიად, თქვენი ძმის წინააღმდეგ
მიდის. მაგრამ ეს თქვენ არ შეგეხე-
ბათ, თქვენ სრულიად სხვა დანაშაუ-
ლი მიგიძღვით. რაკი რუსის აფიცრის
მუნდირს ატარებთ, რა მიზეზი იყო,
რომ ვადის შემდეგ თქვენს პოლკში
არ გამოცხადდით და ან მე რომ და-
გიბარეთ, რატომ არ მოხვედით?

— 1855 წელს შემოდგომაზედ
მართლა ავად გავხდი და ჩემი პოლ-
კის უფროსს დემიანოვიჩის ხელით წე-
რილიც გავუგზავნე. შემდეგ, როდეს-
საც მოვრჩი, სეანეთის გზები შეიკრა
თოვლით და მე ჩემ-და-უნებურად
დავრჩი. მის შემდეგ პოლკში აღარ
მოუვთხოვნივართ და არც ჩემი ძმა მიშ-
ვებდა, რადგან მას საქმეებში ვმე-
ლოდი. თქვენგან დაბარების ბარათი
კი არ მომსვლია.

— ბოქაულმა თავადმა მ. რომ
უწყებანი გამოგიგზავნათ, — ისინი?

— ის თავის დღეში არა ყოფილა
ჩვენში არც ომამდის და არც ომის
შემდეგ და არც შეეძლო ყოფილიყო,
რადგანაც მას ისეთს ადგილებში მო-
უხდებოდა გავლა, სადაც მცხოვრებ-
ნი ძალიან უკმაყოფილონი არიან მი-
სის მოქმედებით. მას არ გაუშვებდნენ.

მაგრამ რომელი მამასახლისის გამოცვლის ვადაც მალე მოდის—ის ამ განკარგულებას არ ემორჩილება და ისევ ჩვეულებისამებრ იქცევა.

საკვლეპიო-სამრეფლო სკოლა ქვემო რაჭაში ორს ადგილს არის: ერთი ს. იწას და მეორე ს. ზედა-შაფრს. ღმერთმა ინებოს, რომ სხვა სოფლებშიაც გაიხსნას.

გაღმედი.

სამართალი

ანტონ ყორღანოვის, სკოლაოვის, ტერ-მიკიტინისა და სხვ. საქმე.

რაკი პროკურორმა გაათავა თავისი სიტყვა, — ახლა ვეკილებმა დაიწყეს. პირველად ილაპარაკა მარტიროზ ტერ-მიკიტინის ვეკილმა ბ. სტეპანოვმა. ამან მოიხსენა ყოველი გარემოება საქმისა; მოაგონა მოსამართლეებს, თუ რა დიდი უბედურება მოელოდა მის მრწამსებს დოკუმენტების სიყალბე რომ არ გამოჩენილიყო, შემდეგ ილაპარაკა დოკუმენტების სიყალბეზე და სთხოვა მოსამართლეთა, რომ მათ ხუთივე დოკუმენტები ყალბად ეცნათ.

შემდეგ ილაპარაკა ტერ-შმოვანოვის დამცველმა ნაფიცმა ვეკილმა ბ. მელეგიმ, რომელიც დანიშნული იყო დამცველად სასამართლოს თავმჯდომარესაგან. ამან სთქვა, რომ თითონ ფაქტი ბოროტ მოქმედებისა არ არის დამტკიცებული. ძველი ტექსტი რომ აღმოაჩინეს ერთს დოკუმენტში, ის გარემოებაც არაფერს არ ამტკიცებს; სიყალბის დამტკიცება შეუძლიან მხოლოდ ექსპერტებს, თუ ექსპერტები

იმათ კი, ვისაც მან უწყებები გადასცა, ჩვენთან არ მოუტანიათ.

— მაგას მე ყოველის ფერს გავიგებ, ენლა კი გთხოვ კამენდანთან წახვიდე, გადასცე შენი ხმალი და შეატყობინო, რომ დატუსაღებული ხარ. ხვალ კი მბილისში წახვალ და იქ მთავარ-მართებელი განიხილავს შენს მოქმედებას.

ზაგარინი მიუბრუნდა მ. მკელნს და უთხრა თვალ-ყური დაეჭირა, რომ მისი ბრძანება ასრულებულიყო.

მაგრამ ღადიშკელიანი გასვლას არა ჩქარობდა.

— სინამ წაიღოდე, გთხოვ, თქვენო ბრწყინვალეობავ, ყური დაუდო რამდენსამე ჩემს სიტყვას ჩემი ძმის შესახებ.

— აბა სთქვი.

— მე არ ვიცი, თქვენო ბრწყინვალეობავ, რა ბრალსა სდებთ მას. ეს კი ვიცი, რომ თუ ცილი დასწამეს სამართლე ახში მინც გამოჩნდება. იგი თვით მიეგება წინ ჯარის უფროსს, რომ ყოველივე შეეცობინებინა. მას ჯამსუყის მოკვლას აბრალდებენ, მაგრამ ამას მხოლოდ მტრები ამბობენ და მათ შორის დედოფალი მკატერიც. ჩემი ძმა სულით-და-გულით ერთგულია ხემწიფისა და მისი მთავრო-

ბარწმუნდებოდენ, რომ ამოყვანილი ტექსტი დოკუმენტისა ეხლანდელს ტექსტზედ აღრეა დაწერილი. დანარჩენი დოკუმენტების სიყალბე ხომ არაფრით არ არის დამტკიცებულიო. შემდეგ დამცველმა მოაგონა მოსამართლეებს, რომ ტერ-შმოვანოვი დიდი ხანი იჯდა ციხეში, ასე რომ იგი დასჯილი არის კიდევცა და თუ იგი მინც იცნეს დამნაშავედ, მაშინ სასამართლომ უნდა იშუამდგომლოს ხემწიფე იმპერატორთან ტერ-შმოვანოვის სრულს პატიობაზედ.

მერე ილაპარაკა ბ. სემიონოვის დამცველმა ბ. ბორძიევიკიმ. იგი პირველად შეეხო მოტიეს, რომლითაც მოქმედებდა სემიონოვი და ამტკიცებდა, რომ სემიონოვი ანგარებით არა მოქმედებდაო, რადგანაც მას არ აძლევდნ იმდენ ფულს, რომ მის გულისთვის ბოროტ-მოქმედება ჩადინაო. შემდეგ დამცველი ამტკიცებდა, რომ სემიონოვმა არა იცოდა-რა დოკუმენტების სიყალბეზედაო. პირველში კიდევ იჭვინულობდა სემიონოვი, მაგრამ შემდეგ ყველამ დაარწმუნეს, რომ დოკუმენტები ნამდვილია და მასაც ყოველი ეჭვი დაეკარგა. „საზოგადოდ, სთქვა ბ. ბორძიევიკიმ, დანარჩენი საბუთებიც სემიონოვის დამნაშავეობის დასამტკიცებლად ვერ არიან მტკიცენი და საფუძვლიანი და პირველ შეხების უმაღლე ირღვევიან და იშლებიანო. შემდეგ დამცველმა მოაგონა მოსამართლეებს სემიონოვის წინანდელი სამსახური და სთხოვა, რომ სრულებით გაემართლებინათ სემიონოვი, თორემ რა ვაღითაც უნდა ვაიგზავნოს სიმბირში, სულ ერთია—იგი იქამდის ვერ მიალწვესო.

ბისა და ამას ის გარემოებაც ამტკიცებს, რომ სამეგრელოში მამარ-შაშას შემოსევამდის მან თავისი შვილი მბილისში წაიყვანა და სასწავლებელში მიაბარა, თითქოს გირაოდ დასტოვა იგი იქ თავის ერთგულების დასამტკიცებლად; მე მას დარიგებას ვაძლევდი და ყოველის-ფერში ვცხმარებოდი. მაგრამ, თუ გარემოება ეხლა ერთმანეთს გვაშორებს, გთხოვ, თქვენო ბრწყინვალეობავ, თქვენს საფარველს ქვეშე მიიღოთ იგი. მასაც, როგორც ყველას, თქვენი გულკეთილობა სწამს.

მს რომ სთქვა, ალექსანდრემ თავი დაუკრა ზაგარინს და მკელნთან ერთად გავიდა.

მეორე დღეს ალექსანდრე მბილისში გაგზავნეს და ბარიათისკიმაც მალე მოახდინა განკარგულება: იგი აღმოსავლეთის სიმბირში უნდა წასულიყო გრაფი მურავიევი-ამურელიის განკარგულების ქვეშ. მისი ბედი შემდეგში შეიცვალა. მურავიევმა დაიხსლოვა იგი, დანაშაული აპატივეს, პოლკოვნიკობა მიიღო და მურავიევთან ერთად სიმბირიდან წამოვიდა, სამხრეთის რუსეთში მამული იშოვნა და ეხლა, როგორც ამბობენ, იგი ბედნიერად ცხოვრობს.

შემდეგ ილაპარაკეს ტერ-მიკიტინიანიცის ქერივის სოფიო მიხეილის ასულის ვეკილმა ბ. მპოჩინინმა და ა. ს. ჟორდანოვის ვეკილმა. ბ. შველიემ. ამათ ნაწილ-ნაწილად დაარღვიეს ბრალმდებლის სიტყვა: უმთავრესად ესენი ამტკიცებდნ, რომ მათ მრწამსებელთ არ იცოდენ დოკუმენტების სიყალბე, იგინი დარწმუნებულინი იყვნენ, რომ დოკუმენტები ნამდვილებია და ამისათვის წარადგინეს კიდევ სასამართლოშიო; თუ ესენი ფულს აძლევდენ ტერ-შმოვანოვს, ჰქრთამავდენ მოწმებს და საზოგადოდ არაფითარს ხარჯს არა ჰზოგავდენ საქმის მოსაგებად, ეს გარემოება სრულებითაც ვერ გაამტყუნებს მათაო; მარტიროზ ტერ-მიკიტინიანიცის ჰქრთამავდა მოწმებს, მაგრამ იმას არაფერს ამტყუნებსო. საზოგადოდ ესენი ამტკიცებდენ, რომ ჟორდანოვმა და ტერ-მიკიტინიანიცის ქერიმა არ იცოდენ დოკუმენტების სიყალბე და სთხოვდენ მოსამართლეებს, რომ მათ გაემართლებინათ ორივე ხსენებული დამნაშავენი. მკელის სასამართლოს განაჩენი ამ საქმის შესახებ ჩვენმა მკითხველებმა უკვე იციან: იენისის 4-ს ორ სათზედ ყველანი გაამართლა, გარდა ტერ-შმოვანოვისა, რომელსაც წლითა და ოთხი თვით ციხეში ჯდომა გადაუწყვიტა. პროკურორმა პროტესტი გამოაცხადა ამ განაჩენის შესახებ და სამოსამართლო პალატაში გადააქვს საქმე.

მბილისში ალექსანდრეს წასვლის შემდეგ სამი დღე რომ გავიდა, თვითონ ძონსტანტინეც მოვიდა ზაგარინთან. ზეზზედ მას შსლარისათვის ეთხოვნა თავის ჯარით უკან დაბრუნებულიყო, რადგანაც ყოველივე ეს მტრის ენის საქმეაო, მაგრამ შსლარი არ დაჰყოლოდა და სვანეთისკენ წასულიყო. ძონსტანტინე თვითონ მოვიდა ზაგარინთან, რომ ყოველივე გარემოება აეხსნა.

ზაგარინმა უთხრა, რომ მე ვერაფერს ვერ გეტყვი, ვიდრე შსლარისაგან პასუხს არ მივიღებო, რომელთანაც მაშინვე კაცი გაგზავნა. თვითონ ძონსტანტინეს კი სთხოვა მუთაისში დარჩენილიყო, სინამ საქმე გამოირკვეოდა.

ვიდრე შსლარისაგან პასუხი მოვიდა თითქმის ერთმა კვირამ გაიარა და ამ დროს განმავლობაში ზაგარინი ძალიან ალღელებული იყო. მას ღადიშკელიანების სვანეთიდან უეცრად მოსვლა აშინებდა; ვინ იცის, — საქმე ტყუილად გააზეადეს და ბარიათისკი ამანდ რას იტყვისო; მაგრამ ამ დროს შსლარისაგან პასუხი მოვიდა და ზაგარინიც დამშვიდდა. შსლარი თავის პასუხში ღადიშკელიანების მუთაისში მოსვლას სულ სხვანაირად

ტელეგრაფი

„ხრდილოეთის სასტენოლისი“
იენისის 3-ს.

ზარაჩივი. იენისის 1-ს დიდს თაგადს ვლადიმირ ალექსანდრეს-მეს ადგილობრივ უნახავს მხატვრობის აკადემიის მასწავლებელთა სადგომი, სადა ამ შემთხვევის გამო გამართეს მხატვრობითი დღესასწაული (художественный праздник).

ვლადიმირი. გუშინ სუხდალში დიდის ამბით აკურთხეს თავ. ზოფარსკის მეგლი. მეგლი კარანის მარმარილოსგან არის გაკეთებული.

ლონდონი. კონსერვატორების გაზ. „Morning Post“-ში სწერია, რომ კონსერვატორების კაბინეთი ხელ-ახლად დაიწყებს მოლაპარაკებას შესახებ ავანსცანის სამზღვრისა და უეჭველად მშვიდობიანად გაათავებს საქმესაო.

თიან-მინიდამ აცნობებენ „Times“-ს, რომ რუსებმა დაიჭირეს კარაის ერთი ზორტო.

იენისის 4-ს.

პეტერბურში. გამოაცხადეს ახალი კანონები შესახებ აფიცრობის მიღებისა, რომლის ძალითაც მომავალი 1885 წლიდან ევგელამ, ვინც მუდმივი სამსახურის აფიცრად გამოვა, უნდა დაიწვოს სამსახური ზედზორუნივის ანუ კორნეტის ჩინიდან.

გუშინ სახემწიფო რჩევამ გაათავებს განხილვას რკინის-გზების საზოგადო წესებისა.

სამხედრო სამინისტრო ამტყუნებს გაზეთების ცნობას შესახებ გვარდა-

სნიდა: იმის აზრით იგინი იმისთვის ჩამოვიდენ მუთაისში, რომ რუსის მთავრობისათვის გზაკვალი დაეზნით და მათი ეშმაკობა ველარავის გაეგო. მრთის სიტყვით შსლარი თავის პასუხში ყოველს ღონის ძიებას ხმარობდა, რომ ღადიშკელიანები დამნაშავედ გამოეყვანა.

შსლარის პასუხის მიღების შემდეგ ზაგარინმა უთხრა ღადიშკელიანს, რომ მბილისში წასულიყო და თავის საქმის ვითარება პირ-და-პირ ბარიათისკისგან შეეტყო. ძონსტანტინე წაფიდა მბილისში, მაგრამ ბარიათისკის არ ენახულა და მხოლოდ დ. ა. მილიუტინი ენახა. ბარიათისკისთან დაახლოებულნი პირნი ამბობდენ შემდეგ, რომ იგი უკმაყოფილო დარჩა სვანეთის ამბით და ეთქვა, რომ ეს საქმე ჯარის გაუგზავნელადც მშვიდობიანად გათავდებოდაო. ღადიშკელიანის ჩამოსვლა მბილისში უდროყო იყო და ამისათვის გადასწყვიტეს ისევ მუთაისში გაეგზავნათ. მართლაც წაიდა მუთაისში და ბარიათისკიმ თვალ-ყურის დასაჭერად პოლკოვნიკი ბარტლომეი გააყოლა.

(გაგრძელება შემდეგ)

ში პოდპოდკოვნიკის ჩინის დაწესებულებისა, და საზოგადოებრივ საფრთხილში მდებარე ხალხს გასწავლების ცნობისა— ვითომც მალე წაგვიერთო ცვლილება უნდა მოხდეს სამხედრო სამინისტროში.

„Journal de St-Petersbourg“ დაბეჭდვითი უარ-ქუფის გასვლის „Times“-ს ცნობისა, ვითომც რუსეთს კარაიის ერთი ზონი დაეჭიროს.

ვილნი. გრანდში, კიდე-გუბერნიის ტარის თავ-მჯდომარეობით დასწავლა კომიტეტი ცესლისკან დაზარალებულთა საქმეებად, რომელიც მიიღებს შიშინ-რელობას პურითაც და ფულითაც. ცეს-სლით დაზარალებულთა რიცხვი ათასამდე აღის; იგინი შეაფარეს კურ-კარობით უსაზრმაში.

ლონდონი. საზოგადოებრივი პალატის გუშინდელ სხდომაზედ უოლფი, სამინისტროს კრისისის გამო, წინააღმდეგი იყო ამომხსენებელთა მარტისისა და საწილების კანონისა ღირსთა პალატის მიერ მოხდენილ ცვლილებებზე; მაგრამ გლადსტონისა და დილკის წინადადებით, რომელიც გამოაცხადეს, რომ სკოლისთვის თითონაც ქსურს ამხედ სკოლა, უოლფის წინადადება პალატამ უარ-ქუფა 333 ხმის უმეტესობით წინააღმდეგ 35 და სხენებული ცვლილებებ მიიღო მცირედი გადასხვაობებით. პალატის სხდომაზე გადასვლა პარლამენტში.

ბირჟა

პეტერბურგის მარტის 31.

Table with financial data for St. Petersburg market, including exchange rates for gold, silver, and various currencies like the ruble and dollar.

ცნობანი

რამინის შხა

ფოსტის მატარებელი მიდის თბილისიდან ბათუმისაკენ 8 საათზე და 35 წამ. დილით. ბათუმიდან თბილისში შემოდის 10 საათ. 25 წამ. ღამით. თბილისიდან ბაქოსკენ 10 საათზე 55 წამზე ღამით. ბაქოდან თბილისში შემოდის 8 საათ. დილით. თბილისიდან სურამისაკენ 3 საათ. 15 წამ. ნაშუადღევს. სურამიდან თბილისში შემოდის 8 საათზედ 24 წამ. დილით

გაზანდა

ხორაგისა, რომელიც იყიდება თბილისის ბაზრებში, დუქნებში და ხელ-და-ხელ 1 თიბათვიდამ 15 თიბათვიდამ 1885 წ.

Table listing prices for various goods like flour, oil, and other commodities in Tbilisi.

ჯვარის-მამის ზური

Table listing prices for flour and other goods in Jvaris-mamis Zuri.

ქროსის სორცი

Table listing prices for flour and other goods in Khrosi Sorci.

ლორის სორცი

Table listing prices for flour and other goods in Lori Sorci.

განცხადებანი

თბილისის ძალაქის

გამგეობა

ამით აცხადებს, რომ ამ 1885 წელს იენისის 17-ს, დღისით 12 საათზედ, გამგეობის თანადასწრებით იქნება გამართული ვაჭრობა შესახებ ძალაქის ქუჩების 1778 ფარის ფოტოგენით განათების. იჯარით გაცემისა. მალა იჯარისა ორი წელიწადი დაწყებული წლებიდან იელისის 4-დან. პირობათა შეტყობა შეიძლება ძალაქის გამგეობის კანცელარიაში ყოველდღე დღისით ორ საათამდე, გარდა უქმე დღეებისა.

არჩის ხის პალატაში

ლოპოტის ლაფილისა

საყვარელი სატუალეტო საშუალება მთელის განათლებულის ქვეყნების ქალებისა.

აძლევს კანს სვეტაკს სითეთრეს, სპობს კორფლს, ფერიკამელას, ასუფთავებს მზისაგან გარუქვულს სახეს, ასწორებს მოღმეკლს ადგილებს და აძლევს კანს სინაზეს და ყმაწვილურს შესახედაობას.

მეტის მეჭად სასიამოვნოა ხმარების დროს.

რუსეთში შემოტანა ნება დართულია ს.-პეტერბურგის სამედიცინო დეპარტამენტისაგან.

ბევრი სიძალბე სუფუვეს!! ამისათვის გთავაზობთ ყურადღება მიაქციოთ შემდეგს: თეთრს რძის ფერს ფლაოზს, კანსიულეზზედ ავსტრიულს კეროს (არწივს), ეტიკეტს, რომელზედაც ფარისკის მარკაა (ქალი არჩის ხის ქვეშ იმყოფება და სურა უჭირავს ხელში) და ვაჭრო იარაღს რუსულს ზედ წარწერით.

საშუალება ნაცადია 35 წლის განმავლობაში.

1884 წელს მილიონ ნახევარზედ მეტი ფლაკონია გაყიდული!!! შლაკონი ღირს 1 მან. 65 კაპ. უცხო ქალაქების მცხოვრებნი 60 კაპ. გასაგზავნს უმატებენ.

იყიდება რუსეთის ყველა სააუთიაქო მალაზიებში: მისკოპია რ. ტელორთან და კომპ. პ. შერსინთან, გემლინგთან, მ. ბრუსთან, ლიუშერთან, ბირმფელგინთან, მატესეისთან, ს.-პეტერბურგში სააუთიაქო საქონლის სავაჭრო რუსეთის საზოგადოებაში, ოიი-ასში სააუთიაქო საქონლით მოვაჭრე მავკასიის საზოგადოებაში და მისსავე განყოფილებაში ქ. ბაქოს.

II. 12.233 (12-6)

ინგლისური მალაზია

Maison de confiance და უდიდესი საწყობი ჩინისა და საქონლებისა თბილისში, იმყოფება არწრუნისეულს ქარვასლაში № № 95, 94, 93, (92 სამუსიკო მალაზია ლანკასი) 91, 90, 89, 88, 87, 86 და 85. რადგან ინგლისური მალაზიის გამგებელი ყოველთვის თვითონ მიდის სამზღვარ გარეთ ჩინის საყიდლად და პირველ ხელიდან ჰყიდულობს, ამიტომაც შეუძლია ჰყიდოს უყეთესი ჩი და უფრო იაფადაც ვიდრე სხვაგან სადმე. დასარწმუნებლად ჩინის მცნობებმა და პირველ მოკრეფილის ჩინის დამფასებლებმა შეადარონ

Table comparing prices of goods in London and Tbilisi, listing items like tea, sugar, and other commodities.

ტრაქტორები, ინსტიტუტები, მონასტრები, პანსიონები და სხვანი დიღნი დაწესებულებანი, უეჭველია, დარწმუნდებიან, რომ ვერსად ვერ იყიდნიან ასეთს სუნნელოვანს და მაგარს ჩინის ზემო მოყვანილ ფასებად.

ჩინის ფასი ყოველთვის უქადალდოდ იქნება

ძალაქს გარეშე მცხოვრებისათვის, ენც ნ-ს გირვ. ნაკლებს არ იყიდის, გასაგზავნს ფასს მალაზია იკისრებს. იქვე იყიდება 30% უფრო იაფად, ვიდრე სხვაგან: ესენცია კაკასი, ბისკვიტები, თეფშეულობა, კლიონკა, უნაგირები, ტაბაკები (ფოდნოსები), დანები, მაკრატლები, კალმები, კრაოტები, და სხვ.; ყველ ფაქი პირველ სელადკან—აი საიდუმლო ინგლისური მალაზიის გასაოცარის წარჩინებისა, რომლის გამო იგი ჰყიდის მრავალის ჩინის, კალმებს, ქალაღს, კრაოტებს და სხვ.

(100-20)

Advertisement for 'Yeva Muzkva' (Yeva Muzkva) with a decorative border and contact information.

Advertisement for 'N. G. Zhurav' (N. G. Zhurav) with contact information and address details.